

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет фізичної культури
 Кафедра фізичної реабілітації та медико-біологічних основ
 фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри фізичної реабілітації та медико-
біологічних основ фізичного виховання

 Е.О. Жигульова

«29» серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КЛІНІЧНИЙ РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ПРИ ТРАВМАХ
ТА ПОЛІТРАВМАХ

для підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти
за освітньо-професійною програмою «Фізична реабілітація»
спеціальності 227 Терапія та реабілітація
галузі знань 22 Охорона здоров'я
за спеціалізацією 227.01 Фізична терапія
мова навчання українська

2023-2024 навчальний рік

Розробники програми: Р.Б. Чаплінський, кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання

Ухвалено на засіданні кафедри фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання

Протокол № 12 від «29» серпня 2023 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми

Ростислав
ЧАПЛІНСЬКИЙ

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. Мета вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки “Клінічний реабілітаційний менеджмент при травмах та політравмах” є формування в студентів знань про поширеність і ступінь серйозності спортивних травм, профілактику травм в спорті, спортивний травматизм та його механізми виникнення, основні принципи надання першої допомоги при спортивних травмах, долікарську медичну допомогу при травмах та політравмах, тактичну медицину.

2. Обсяг дисципліни.

Найменування показників	Характеристика освітнього процесу
	дenna форма здобуття вищої освіти
Рік навчання	1-й рік
Семестр вивчення	II семестр
Кількість кредитів ЄКТС	4 кредитів
Загальний обсяг годин	120 годин
Кількість годин навчальних занять	50 годин
Лекційні заняття	20 години
Практичні заняття	30 годин
Семінарські заняття	-
Лабораторні заняття	-
Самостійна робота	70 години
Форма підсумкового контролю	екзамен

3. Статус дисципліни: обов'язковий освітній компонент професійної підготовки.

4. Передумовами для вивчення освітнього компоненту «Клінічний реабілітаційний менеджмент при травмах та політравмах» є обов'язкові освітні компоненти професійної підготовки «Основи геріатрії та клінічний реабілітаційний менеджмент у геронтології», «Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях внутрішніх органів та в хірургії».

5. Програмні компетентності навчання.

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Клінічний реабілітаційний менеджмент при травмах та політравмах» у здобувачів другого (магістерського) рівня формуються наступні **загальні компетентності**: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність виявляти та вирішувати проблеми; здатність приймати обґрунтовані рішення; здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; здатність працювати автономно; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні фахові компетентності: здатність визначати проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної, духовної сфер, обмеження заняттєвої участі пацієнта відповідно до Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ); здатність клінічно мислити, планувати терапію, застосовувати науково обґрунтовані засоби та методи доказової практики (Evidence-based practice), аналізувати та інтерпретувати результати, вносити корективи до розробленої програми фізичної терапії або ерготерапії чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану; здатність ефективно спілкуватися з пацієнтом/клієнтом, його родиною й опікунами, формувати розуміння власних потреб пацієнта та шукати шляхи їх реалізації, розробляти та впроваджувати домашню програму терапії; здатність до роботи у реабілітаційній команді та міжособистісної взаємодії з представниками інших професійних груп різного рівня; здатність надавати першу медичну (долікарську) допомогу за умов надзвичайних ситуацій та військових дій, розуміти основи тактичної медицини; здатність розуміти клінічний та реабілітаційний діагноз пацієнта/ клієнта, перебіг захворювання і тактику лікування; здатність обстежувати осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп із складною прогресуючою та мультисистемною патологією за допомогою стандартизованих та нестандартизованих інструментів оцінювання, визначати фізичний розвиток та фізичний стан; здатність прогнозувати результати фізичної терапії, формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії; здатність проводити фізичну терапію осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп при складних прогресуючих та мультисистемних порушеннях; здатність планувати та контролювати тривалість та інтенсивність терапевтичних заходів для забезпечення їх відповідності стану здоров'я, функціональним можливостям гіацієнта/клієнта та цілям фізичної терапії; здатність провадити підприємницьку діяльність у фізичній терапії.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни.

За результатами вивчення обов'язкового компоненту професійної підготовки «Клінічний реабілітаційний менеджмент при травмах та політравмах» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися такі програмні результати навчання: застосовувати біопсихосоціальну модель обмежень життєдіяльності у професійній діяльності, аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта; уміти вибирати і аналізувати інформацію про стан пацієнта; проводити фізичну терапію пацієнтів/клієнтів різного віку зі складними патологічними процесами та порушеннями; оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності; проводити опитування (суб'єктивне обстеження) пацієнта/клієнта для визначення порушень функцій, активності та участі; визначати рівень психомоторного та фізичного розвитку людини, її фізичний стан, виконувати об'єктивне

обстеження пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій і мультисистемній патології, використовуючи відповідний інструментарій; спілкуватися з пацієнтом/клієнтом для визначення його потреб та очікувань щодо його рухової активності та результатів фізичної терапії; прогнозувати результати фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій та мультисистемній патології; встановлювати цілі втручання; створювати (планувати) програму фізичної терапії окремо, або як частину індивідуального реабілітаційного плану; реалізовувати програми фізичної терапії фізичної терапії окремо, або як частину індивідуального реабілітаційного плану відповідно до наявних ресурсів і оточення; здійснювати етапний, поточний та оперативний контроль стану пацієнта/клієнта, аналізувати результати виконання програми фізичної терапії; коректувати хід виконання програми фізичної терапії на основі аналізу запланованих та досягнутих результатів; провадити самостійну практичну діяльність; розробляти та викладати спеціалізовані навчальні дисципліни у закладах вищої освіти, брати участь в реалізації освітніх програм як клінічний керівник/методист/супервізор навчальних практик; планувати та здійснювати власний професійний розвиток, планувати та оцінювати професійний розвиток колективу; планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження у сфері фізичної терапії, висувати і перевіряти гіпотези, обирати методики та інструменти досліджень, аналізувати їх результати, обґрунтовувати висновки; дотримуватись основних юридичних та етичних вимог, провадити діяльність зі згоди пацієнта/клієнта; надавати долікарську допомогу при невідкладних станах в умовах військового часу, вибирати методи та засоби збереження життя.

За результатами вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки «Клінічний реабілітаційний менеджмент при травмах та політравмах» здобувачі вищої освіти повинні знати:²

- Питання поширеності і ступеня серйозності спортивних травм, механізми виникнення, види спортивних травм, профілактики травм в спорті, долікарської медичної допомоги при травмах та політравмах, тактичної медицини.
- Вклад українських вчених у розвиток спортивної травматології.
- Питання охорони праці і техніки безпеки при роботі з обладнанням.
- Принципи роботи з джерелами знань: навчальною літературою, спеціальною науковою літературою, документами, довідниками, періодичною пресою.
- Основні принципи отримання, збору, аналізу, порівняння, систематизації і узагальнення інформації, практику підготовки інформаційних і науково-методичних матеріалів.
- Способи обробки, аналізу та представлення результатів, отриманих в процесі виконання досліджень.

вміти:

- Ефективно застосовувати теоретичні професійні знання у практичній діяльності.
- Володіти різними методами профілактики травм в спорті.
- На практиці застосовувати знання з надання першої допомоги при травмах та політравмах та з тактичної медицини.
- Використовувати навчальне обладнання, технічні засоби навчання.
- Проводити лекційну і пропагандистську роботу.

7. Методи навчання:

Словесні, наочні та практичні методи, технології дистанційного навчання. Демонстрація, творчий метод, проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія/дебати, аналіз ситуації, робота в групах (команді), проектна технологія, аналіз конкретних ситуацій, використання мультимедійного обладнання у спеціалізованих кабінетах. Навчання через залучення до дослідницької діяльності у студентських наукових гуртках/проблемних групах.

8. Засоби діагностики результатів навчання: завдання поточного контролю: практичне виконання робіт, виконання завдань, презентації результатів виконаних завдань, самостійна робота студентів, модульна контрольна робота, семестровий контроль у формі екзамену.

9. Програма навчальної дисципліни.

Денна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	разом	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовий модуль 1.					
“Клінічний реабілітаційний менеджмент при травмах та політравмах”					
Тема 1. Поширеність і ступінь серйозності спортивних травм.	10	2	2	-	6
Тема 2. Профілактика травм в спорті.	10	2	2	-	6
Тема 3. Спортивний травматизм, та його механізм виникнення. Травматичний шок.	11	2	2	-	7
Тема 4. Закриті ушкодження м'яких тканин, кінцівок.	11	2	2	-	7
Тема 5. Відкриті ушкодження – рани та їх ускладнення.	13	2	4	-	7
Тема 6. Закрита черепно-мозкова травма.	13	2	4	-	7

Травми периферичної нервової системи.					
Тема 7. Закриті пошкодження хребта і спинного мозку. Травми внутрішніх органів. Травми носа, вуха, гортані, зубів та очей.	13	2	4	-	7
Тема 8. Гострі пошкодження опорно-рухового апарату у спортсменів. Травми м'язів, сухожиль і допоміжного апарату суглобів.	10	2	2	-	6
Тема 9. Травми кісток.	13	2	4	-	7
Тема 10. Долікарська медична допомога при травмах та політравмах. Тактична медицина.	16	2	4		10
Разом годин	120	20	30	-	70

10. Форми та методи поточного і підсумкового контролю.

Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях рівний 12-ти.

Оцінювання проводиться у формах поточного контролю (оцінка індивідуальних усних та письмових опитувань, контроль на навчальній платформі Moodle;); контроль практичних навичок (ситуаційні завдання, вирішення типових практичних завдань, робота у групах, обговорення отриманих результатів практичних робіт), оцінювання індивідуальної роботи (демонстрація презентацій власних досліджень, доповіді на наукових конференціях, публікаційна активність). Підсумковий семестровий контроль – екзамен.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний і модульний контроль (60 балів)	Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1 (60 балів)		
Поточний контроль (сума рейтингової оцінки за навчальні заняття та оцінки за самостійну роботу)	МКР 40	100
40 балів	20 балів	

Самостійна робота:

- «відмінно» – 5 балів,
- «добре» – 4 бали,
- «задовільно» – 3 бали,
- «незадовільно» – < 3 балів.

Виконання і захист презентацій

Критеріями оцінювання презентаційних робіт є повнота розкриття теми, висвітлення сучасного стану та перспективних змін об'єкта дослідження, дотримання логіки та послідовності викладу, якісне оформлення презентації з дотриманням вимог вищої школи, володіння матеріалом обраної теми при презентації. Максимальна кількість балів за презентацію з її захистом – 5 балів.

Оцінка (*відмінно*) – якщо:

- тема презентації актуальна та відзначається практичною спрямованістю;
- у роботі здійснено грунтовний аналіз усіх аспектів проблеми;
- використано сучасні джерела, у тому числі періодичні видання, монографії, які дають змогу висвітлити теоретичні й прикладні аспекти теми;
- матеріал роботи добре структурований, логічно викладений та побудований на конкретному прикладі;
- висновки відповідають завданням роботи, свідчать про реалізацію мети дослідження;
- рекомендації є обґрунтованими та мають практичну значущість;
- роботу оформлено з дотриманням встановлених правил.

Оцінка (*добре*) – якщо:

- тема презентації актуальна;
- у роботі здійснено аналіз основних аспектів проблеми;
- використано джерела, які дають змогу розкрити теоретичні й прикладні аспекти теми; матеріал роботи структурований, логічно викладений та побудований на конкретному прикладі;
- висновки відповідають завданням роботи;
- рекомендації мають практичну спрямованість;
- оформлення роботи в цілому відповідає встановленим правилам.

Оцінка (*задовільно*) – якщо:

- здійснений студентом теоретичний аналіз не повною мірою відповідає темі, меті і завданням дослідження;
- використані джерела не дають можливості повністю розкрити проблему;
- висновки не повністю відповідають завданням роботи;
- рекомендації недостатньо обґрунтовані;
- робота в цілому оформлена згідно з правилами, але є певні недоліки.

Оцінка (*незадовільно*) – якщо:

- здійснений студентом аналіз не відповідає темі, меті і завданням дослідження;
- у змісті презентації не аналізується об'єкт дослідження, певні положення не ілюструються (в т.ч. таблицями, графіками тощо).
- студент не використовував необхідні літературні, нормативні джерела і статистичні дані;
- висновки не відповідають завданням роботи;
- оформлення роботи не відповідає встановленим правилам.

Рейтингова оцінка за навчальні заняття $\widehat{r}_k$:

35 балів.

Рейтингова оцінка у балах (r_k) знань, умінь і навичок студента на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації студентом поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до них, за такою формулою:

$$r_k = (0,05r_k^c + 0,4) \times \widehat{r}_k,$$

де r_k^c - середня оцінка навчальної діяльності студента на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля, тобто частка від ділення суми всіх оцінок на їх кількість (беруться оцінки від 4 до 12, отримані на навчальних заняттях та оцінки, отримані після ліквідації студентом поточної заборгованості, а $\widehat{r}_k$ - встановлений максимально можливий бал оцінювання результатів певної навчальної діяльності студента за результатами контрольного заходу поточного контролю з урахуванням її вагомості.

Оцінки за 12-балльною шкалою та підсумкові рейтингові оцінки (r_k) у балах за навчальну діяльність студентів на практичних заняттях з навчального (змістового) модуля виставляються в журнал обліку роботи академічної групи.

Семестровий екзамен (40 балів)

Екзаменаційний білет складається з трьох питань.

Питання екзаменаційного білета оцінюються за 12-ти бальною системою відповідно до встановлених критеріїв оцінювання знань здобувачів.

Сумарна оцінка за екзамен розраховується за формулою:

Наприклад, здобувач отримав 10 балів за відповідь на перше запитання, 8 балів за відповідь на 2 запитання та 7 балів за третє питання.

Оцінка за екзамен:

1. $(10+8+7)/3=8,3.$
2. $(8,3*0,05+0,4)*40=33$ бали

Загальне оцінювання екзамену:

- 40-36 балів – високий рівень;
35-30 балів – достатній рівень;
29-24 бали – середній рівень;
23 бали і менше – початковий рівень.

Оцінювання навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Таблиці відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	Підсумкова оцінка за шкалою ЄКТС	Рекомендовані системою ЄКТС статистичні значення (у %)	Підсумкова оцінка за національною шкалою	
			екзамен аційна	зalікова
90-100 і більше	A (відмінно)/Excellent	10	відмінно	Зараховано/ Passed
82-89	B (добре)	25	добре	
75-81	C (добре)/Good	30		
67-74	D (задовільно)/Satisfactory	25	задовільно	
60-66	E (достатньо)/Enough	10		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)/Fail		незадовільно	Не зараховано /Fail
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)/Fail			

Критерій та норми оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти з освітнього компоненту
«Клінічний реабілітаційний менеджмент при травмах та політравмах»

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (поняттєвий)	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.
	2	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє початковими знаннями, знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його, провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Студент знає більше половини навчального матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального

		матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно-дієвий)	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
	8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обгунтувати його положення.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
Високий (творчо-професійний)	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
	12	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обгунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свою здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Модульна контрольна робота (20 балів)

Після вивчення змістового модуля здобувачі вищої освіти пишуть модульну контрольну роботу.

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються усі студенти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання модульних контрольних робіт отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для виконання або не виконали завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

МКР складається з трьох питань, кожна письмова відповідь на питання оцінюється за 12-бальною шкалою з наступним перерахунком рейтингової оцінки відповідно до розподілу балів за кожне питання за формулою:

$$r_i = (0,05 \times X) + 0,4 \quad \text{х ваговий бал питання} = \text{рейтингова оцінка з питання},$$

де X – оцінка поточної успішності студента за питання відповідно до 12-бальної шкали.

Розподіл балів поточної успішності студентів

1 питання	2 питання	3 питання	Загальна сума балів
6 балів	7 балів	7 балів	20 балів

Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти.

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Порядку визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної/інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

B неформальній освіті:

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю);

- підготовка конкурсної наукової роботи;

- призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт;

- призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді;

B інформальній освіті:

- наявність наукової публікації;

- волонтерська діяльність.

12. Умови визначення успішного засвоєння освітнього компоненту «Клінічний реабілітаційний менеджмент при травмах та політравмах»:

- кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення навчальної дисципліни та успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання;

- критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, яких складає 60 % від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами Університету;

- здобувач вищої освіти вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю, якщо він не відпрацював пропущені навчальні заняття, не перескладав оцінки 0, 1, 2, 3 отримані на навчальних заняттях, не виконав або виконав модульну контрольну роботу, завдання самостійної та індивідуальної робіт з оцінкою, що становить менше 60 % від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт;

- здобувач вищої освіти, який має академічну заборгованість з освітнього компоненту за результатами поточного контролю, не допускається до екзамену. Рішення про недопущення за поданням викладача приймає декан факультету, його оприлюднюють до початку екзамену. У відомості обліку успішності роблять запис «не допущено»;

- здобувач вищої освіти допускається до складання екзамену після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю;

- здобувач вищої освіти підготувався до екзамену з освітнього компонента, якщо його рейтингова оцінка за результатами екзамену є більшою або рівною 24 балам (60 % від максимально можливої для даної форми контролю кількості балів). Рейтингову оцінку такого здобувача вищої освіти з освітнього компонента визначають як суму рейтингової оцінки за результатами поточної успішності та рейтингової оцінки за результатами екзамену;

- якщо допущений до екзамену здобувач вищої освіти не підготувався (його рейтингова оцінка за результатами екзамену є меншою 24 балів), то бали за екзамен до рейтингової оцінки поточної успішності не додаються, виставляють підсумкову оцінку з освітнього компоненту FX за шкалою ЕКТС та «незадовільно» за національною шкалою;

- здобувачам вищої освіти, які за результатами підсумкового контролю у формі екзамену отримали незадовільну оцінку, дозволяють ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки;

- ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяють до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускають не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий – комісії яку створюють за розпорядженням декана факультету;

- відповідь здобувача вищої освіти, який ліквідовує академічну заборгованість на засіданні комісії, оцінюють за 100-балльною шкалою без урахування рейтингової оцінки поточної успішності;

- за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачі вищої освіти не присвоюють;

- якщо здобувач вищої освіти, допущений до семестрового контролю не з'явився на семестровий екзамен, у відомості обліку успішності викладач записує «не з'явився». Про незалежні від здобувача вищої освіти причини (у тому числі непрацездатність у зв'язку із хворобою), які підтверджують неможливість його присутності на екзамені, він має негайно повідомити декана факультету.

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

Мультимедійна лекційна аудиторія (220), ноутбук або персональний комп’ютер, мережа Інтернет, модульне об’єктно-орієнтоване динамічне середовище MOODLE, конференції у Google Meet, дидактичні матеріали, засоби для надання долікарської медичної допомоги (тренажер-манікен дорослого потерпілого, джгут, шина, бінт, ноші).

14. Рекомендована література.

Основна

1. Ерготерапія / Майкова Т.В., Афанасьев С.М., Афанасьев О.С. Підручник. Дніпро: Журфонд, 2019. 374 с.
2. Медична і соціальна реабілітація : підручник / В.Б. Самойленко, Н.П. Яковенко, I.O. Петряшев та ін. 2-е вид., перероб. і допов. К.: ВСВ «Медицина», 2018. 464 с.
3. Мухін В.М. Фізична реабілітація. Київ: Олімпійська література, 2005. 472 с.
4. Невідкладні стани у практиці терапевта і сімейного лікаря: [навч. посіб. А. В. Єпішин, Н. А. Хабарова, П. Я. Шерстюк; за заг. ред. А. В. Єпішина. 2-ге вид., без змін. Тернопіль: ТДМУ, 2016. 380 с.
5. Петрик О. І., Валецька Р. О. Основи загальної патології. Львів: Світ, 1996. 230 с.

6. Попадюха Ю.А. Сучасні комп'ютеризовані комплекси та системи у технологіях фізичної реабілітації: Навч. посіб. / Ю. А. Попадюха. К.: Центр учебової літератури, 2020. 300 с.
7. Попадюха Ю.А. Сучасні роботизовані комплекси, системи та пристрой у реабілітаційних технологіях: Навч. посіб. / Ю. А. Попадюха. К.: Центр учебової літератури, 2020. 324 с.
8. Практичні аспекти фізичної терапії та ерготерапії: навчальний посібник / Н.А. Добровольська, А.С. Тимченко, В.П. Голуб та ін. ; під ред. Н.А. Добровольської, О.В.Федорича, А.С. Тимченка, І.П. Радомського. К.: Видавничий дім “Гельветика”, 2021. 368 с.
9. Спортивна травматологія: [навчальний посібник В.М. Левенець, Я.В. Лінько]. К.: Олімп. л-ра, 2008. 215 с.: іл.
10. Травматологія та ортопедія: підручник для студ. вищих мед. закладів: [за ред.: Г. Г. Голки, О. А. Бур'янова, В. Г. Климовицького]. Вінниця : Нова Книга, 2014. 416 с.: іл.

Допоміжна

1. Артур Одеров, Тетяна Людовик, Ростислав Чаплінський, Юрій Бабаєв, Артур Хачатрян, Ігор Фіщук, Олександр Большаков, Андрій Ладиняк, Вадим Гоншовський, Сергій Андреєв. Залежність результатів молодих чоловіків у військовому пентатлоні від функціональних можливостей і рухової підготовленості у легкоатлетичних вправах. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини / [редкол.: Єдинак Г. А. (відп. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський: Видавець Панькова А. С. 2022. Випуск 25. С. 89-96.
2. Гігієна та екологія : підручник / [В.Г. Бардов, С. Т. Омельчук, Н. В. Мережкіна та ін.] ; за заг. ред. В. Г. Бардова. Вінниця : Нова Книга, 2020. 472 с.
3. Клінічна фізіологія : підручник / В.І. Філімонов, Д.І. Маракушин [та ін.] ; за ред. К.В. Тарасової. 2-ге вид., переробл. і доповн. К. : ВСВ «Медицина», 2022. 776 с.
4. Теоретичні і практичні основи процесу сестринського догляду за пацієнтами : навчальний посібник / [Р. О. Сабадишін, О. В. Маркович, Б. З. Чижишин та ін.]. Вінниця : Нова Книга, 2020. 240 с.
5. Фізіотерапія: Навч. посібник. / За редакцією Я.-Р. М. Федоріва. Львів: «Магнолія 2006», 2019. 542 с.
6. Функціональна діагностика: Підручник для лікарів-інтернів та лікарів – слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти МОЗ України / За ред. О.Й. Жарінова, Ю.А. Іваніва, В.О. Куця. 2-ге вид., доповн. і переробл. Київ : Четверта хвиля, 2021. 784 с.: іл.
7. Чаплінський Р.Б. Спеціальні методи профілактики травм в спорті. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини / [редкол.:

- Єдинак Г. А. (відп. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський: Аксіома. 2019. Випуск 15. С. 97-100.
8. Чаплінський Р.Б., Болдіна В.В. Ерготерапія при ендопротезуванні колінного суглоба. Сучасні досягнення спортивної медицини, фізичної реабілітації, фізичного виховання та валеології – 2022 / ХXI Ювілейна міжнародна науково-практична конференція, присвячена 90-річчю з дня заснування кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання та валеології ОНМедУ. Одеса, 6-7 жовтня 2022 року / Матеріали конференції. Одеса: ПОЛІГРАФ. 2022. С. 86-88.
  9. Чаплінський Р., Заярнюк О. Особливості відновлення та підвищення працездатності спортсменів. Місце і роль фізичної терапії у сучасній системі охорони здоров'я: матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м.Чернівці 10.02.2022 року) / за редакцією Я.Б. Зорія. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т. 2022. С. 307-311.
  10. Чаплінський Р.Б., Снігур Ю.І. Особливості дизайн-облаштування житла для людини з інвалідністю. Сучасні досягнення спортивної медицини, фізичної реабілітації, фізичного виховання та валеології – 2022 / ХXI Ювілейна міжнародна науково-практична конференція, присвячена 90-річчю з дня заснування кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання та валеології ОНМедУ. Одеса, 6-7 жовтня 2022 року / Матеріали конференції. Одеса: ПОЛІГРАФ. 2022. С. 88-89.
  11. Чаплінський Р.Б., Чаплінська Л.В. Фізична терапія юних спортсменів із спортивним серцем. Формування здорового способу життя студентської та учнівської молоді засобами освіти: збірник наукових праць / [редкол.: І. І. Стасюк (відп. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. Вип. 10. С. 117-122.

15. Рекомендовані джерела інформації.

1. Корисні ресурси Інтернету:

Інститут травматології та ортопедії НАМН України	https://amnu.gov.ua/institut-travmatologiyi-ta-ortopediyi-namn-ukrayiny/
Спортивна медицина, фізична терапія та ерготерапія	http://sportmedicine.uni-sport.edu.ua/issue/archive
Медична газета «Здоров'я України»	https://health-ua.com/newspaper/med_gaz_zu
Український медичний часопис	https://www.umj.com.ua/
Актуальні питання гігієни праці та професійної патології	https://imtuik.org.ua/rada-molodyh-vchenyh-2021/

Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського	http://irbis-nbuv.gov.ua/irbis_nbuv.html
PEDro, «Доказова База Даних з Фізичної Терапії»	https://pedro.org.au/ukrainian/